

UMIĘDZYNARODOWIENIE JAKO JEDNA Z DRÓG ROZWOJU POLSKIEJ NAUKI

Dr Olena Vlasenko
Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu
Wydział Ekonomiczny w Opolu
Rzeczpospolita Polska, Opole
olena.vlasenko2015@gmail.com

Obecnie w czasach gospodarki „opartej na wiedzy” o rozwoju kraju będzie decydować przede wszystkim jakość prowadzonych badań naukowych i rozwój technologii. Świadczy o tym chociażby fakt, że w sprawozdaniach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) na czele rankingów państw, które inwestują najwięcej (pod względem procentu PKB) w badania i rozwój znajdują się najbardziej rozwinięte [1]. Niniejszy referat przybliży inicjatywy i programy rządowe opracowane w ostatnich latach w Polsce, mające na celu zwiększenie umiędzynarodowienia i podniesienie jakości badań naukowych.

W opinii europejskich ekspertów „polskie uczelnie, nauka i innowacji mogą odnieść sukces tylko wtedy, gdy są ściśle powiązane i osadzone w międzynarodowych sieciach wiedzy” [2, str. 158]. Dlatego Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które jest odpowiedzialne m.in. za wdrażenie polityki państwa w obszarze rozwoju nauki oraz prowadzenia badań naukowych, od 2007 roku wprowadza znaczące reformy mające na celu m.in. podnoszenie jakości badań naukowych oraz umiędzynarodowienie nauki w Polsce. W ramach tych reform Ministerstwo opracowało i realizuje m.in. „Program umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego”, który wspiera uczelnie wyższe w rozwoju kontaktów międzynarodowych oraz zachęca polskich naukowców do uczestnictwa w międzynarodowych projektach [3]. Oprócz tego programu powstały nowe państwowe podmioty, mające na celu finansowanie polskiej nauki: Narodowe Centrum Nauki (NCN), które przeznacza środki na badania podstawowe oraz Narodowe

Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), które finansuje badania stosowane; dużą rolę odgrywają również specjalne programy Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (FNP). W roku 2018 powołano również do życia Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA), wzorowaną na niemieckiej DAAD, która ma na celu zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej nauki i mobilności polskich naukowców m.in. poprzez finansowanie wyjazdów badawczych za granicę. Bardzo aktywnie Ministerstwo zachęca polskie uczelnie oraz przedsiębiorstwa, działające w obszarze badań i rozwoju do uczestnictwa w europejskim programie Horyzont 2020. Istotność rozwoju nauki w strategii państwa potwierdza opracowanie Programu rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki na lata 2015 – 2030 [5] oraz zwiększenie nakładów budżetowych na naukę (czyli również badania i rozwój) i szkolnictwo wyższe z 3 mld 936,5 mln zł w 2008 r. [3] do planowanych w 2018 roku 7 mld 782 mln zł [4].

Na koniec przedstawię najważniejsze konkluzje płynące z raportu eksperckiego przygotowanego dla Komisji Europejskiej i dotyczącego najważniejszych zaleceń dotyczących internacjonalizacji dla dalszego rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce, które mogą okazać się również interesujące z punktu widzenia polityki naukowej Ukrainy [2]:

1. Stworzenie zrównoważonej strategii internacjonalizacji;
2. Aktywne uczestnictwo w globalnym systemie wymiany myśli naukowej m.in. poprzez umiędzynarodowienie uczelni; zachęcanie uczelni do tworzenia centrów wsparcia internacjonalizacji; zachęcanie studentów oraz naukowców do uczestnictwa w programach Erasmus+ oraz Marie Skłodowska-Curie Actions;
3. Umiędzynarodowienie rynku pracy i systemu edukacji poprzez m.in. umocnienie dialogu pomiędzy ministerstwami i międzynarodowymi organizacjami oraz poprzez wspieranie integracji międzynarodowej studentów i naukowców.

REFERENCES

1. Gross domestic expenditure on R&D (GERD) as a percentage of GDP, https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/main-science-and-technology-indicators-volume-2018-issue-1/gross-domestic-expenditure-on-r-amp-d-gerd-as-a-percentage-of-gdp_msti-v2018-1-table2-en#page1 (dostęp: 03.09.2018)
2. Peer Review of Poland's Higher Education and Science System. <https://rio.jrc.ec.europa.eu/en/policy-support-facility/peer-review-polish-higher-education-and-science-system> (dostęp: 13.07.2018)
3. Polskie uczelnie i nauka 2007-2015. Podsumowanie działań Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, <https://www.nauka.gov.pl/aktualnosci-ministerstwo/polskie-uczelnie-i-nauka-2007-2015-podsumowanie-dzialan-ministerstwa-nauki-i-szkolnictwa-wyzszego.html> (dostęp: 08.07.2018)
4. Plan na 2018 rok w części 28 Nauka wg. ustawy budżetowej z dnia 11 stycznia 2018 roku (Dz. U. z dnia 1 lutego 2018 r., poz.291), https://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2018_02/b649e7570a62bd1c32a52ea2408d1263.pdf (dostęp: 13.08.2018)
5. Program rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki na lata 2015 – 2030, <https://www.nauka.gov.pl/aktualnosci-ministerstwo/program-rozwoju-szkolnictwa-wyzszego-i-nauki-na-lata-2015-2030.html> (dostęp: 14.08.2018)